

**ACORD 50/2011, DE 6 D'ABRIL, DEL PLE DEL
CONSELL DE L'AUDIOVISUAL DE CATALUNYA**

Tractament informatiu de la manifestació dels veïns del barri Trinitat Vella de Barcelona contra la inseguretat ciutadana en el servei informatiu d'Antena 3, el dia 27 de febrer de 2011

Fets

1r. El Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha rebut, amb data 3 de març de 2011, un correu electrònic de la *Asociación de Intervención comunitaria en drogas* (en endavant, ASAUPAM) mitjançant el qual formula una queixa en relació amb la difusió, el propassat 27 de febrer pels serveis informatius d'Antena 3, d'imatges de *"varias personas que estaban consumiendo drogas en el espacio público en el barrio de la Trinidad Vella de Barcelona... Todas estas imágenes fueron publicadas sin la autorización de estas personas y sin proteger su identidad"*, tot considerant aquests fets com *"una grave vulneración a los derechos de estas personas al honor, a la propia imagen y a la intimidad... reconocidos en el artículo 18.1 de la Constitución Española"*.

En virtut de les al·legacions efectuades al correu de referència, que s'adjunta als efectes oportuns, l'ASAUPAM sol·licita d'aquest Consell *"el análisis y la revisión de estas imágenes, la retirada de las imágenes de archivo relacionadas y, de cara al futuro, solicitamos que a la hora de tratar un tema tan sensible y complejo como las drogodependencias, se tengan en consideración los factores apuntados, presentando los temas de manera clara y objetiva, con el rigor y el cuidado necesario para garantizar de manera plena y eficaz los derechos fundamentales de las personas que puedan estar involucradas"*.

2n. Analitzades les imatges emeses en els serveis informatius migdia, el dia 27 de febrer de 2011 pel prestador de serveis de televisió estatal Antena 3, en relació amb la manifestació per protestar contra la inseguretat ciutadana al barri de la Trinitat Vella de Barcelona, es constata la presència de dues persones consumint drogues al carrer sense que s'utilitzi cap sistema d'ocultació d'identitat. Així mateix, la presentadora dels serveis informatius lliga la inseguretat del barri amb les drogues, els robatoris i les baralles. Aquesta vinculació es veu reforçada mitjançant l'emissió d'inserts d'actors ocasionals, presumptament veïns del barri, que efectuen les declaracions següents:

"... el núcleo del problema es que hay una libertad total en la venta de drogas en los puntos calientes en los que se vende..."

"... está conllevando de que tengamos agujas por todos los sitios, gente pinchándose por todos los sitios..."

"... ahora no podemos salir los robos, los tiramientos de bolsos..."

En síntesi, les imatges de dues persones perfectament identificables injectant-se heroïna, emeses pel prestador de serveis de televisió Antena 3 el dia 27 de febrer de 2011, no afegeixen valor informatiu a la informació sobre la manifestació del barri de la Trinitat Vella de Barcelona i poden resultar lesives en la privadesa dels afectats. A més, cal tenir en compte els efectes discriminatoris que pot comportar a aquestes persones la

seva relació amb les drogues. En efecte, associar el consum de drogues a determinats fets delictius pot fer pensar que existeix una relació directa entre tots dos aspectes identificant la persona consumidora de drogues il·legals amb la delinqüència. Per la qual cosa, al no utilitzar-se cap sistema que permeti ocultar l'identitat d'aquestes persones, les imatges emeses podrien vulnerar el seu dret a l'honor, a la seva intimitat i a la seva pròpia imatge i, a més a més, provocar un rebuig per part de la resta de la societat amb conseqüències clarament discriminatòries.

Consideracions jurídiques

Primera.- L'apartat 4 de l'article 20 de la Constitució espanyola (en endavant, CE) estableix com a límit al dret a la llibertat d'informació i d'expressió el respecte als drets reconeguts en el Títol I del text constitucional. Concretament, pel que fa al cas que ens ocupa, el dret a la dignitat de la persona, el dret a la igualtat i els drets a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (arts. 10, 14 i 18 CE, respectivament).

L'establiment d'aquestes limitacions, en l'exercici dels drets a la llibertat d'informació i d'expressió, vincula especialment als prestadors de serveis de comunicació audiovisual. Així, la Llei de l'Estat 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (en endavant, LGCA), estableix que *"la comunicació audiovisual mai no pot incitar l'odi o la discriminació per raó de gènere o qualsevol circumstància personal o social i ha de ser respectuosa amb la dignitat humana i els valors constitucionals"* (art. 4.2). En concret, determina que *"la comunicació audiovisual ha de respectar l'honor, la intimitat i la pròpia imatge de les persones"* (art. 4.4).

En un sentit molt similar, l'article 80 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA), estableix entre "els principis bàsics de la regulació dels continguts audiovisuals", el de respectar els drets de les persones i particularment *"els drets fonamentals a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge i la necessària protecció de la joventut i la infància"*.

Segona.- En relació amb els drets a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge, la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil d'aquests drets, estableix que tenen la consideració d'intromissions il·legítimes, entre d'altres, la captació, reproducció o publicació per fotografia, film, o qualsevol altre procediment, de la imatge d'una persona en llocs o moments de la seva vida privada o fora d'ells, llevat dels casos previstos expressament a la pròpia llei, i la imputació de fets o la manifestació de judicis de valor a través d'accions o expressions que de qualsevol manera lesionin la dignitat d'una altra persona i en menyscabin la fama o atemptin contra la seva pròpia estimació (art. 7).

En conseqüència, sens perjudici del dret dels ciutadans a estar informats, els periodistes en exercici dels drets constitucionals a la llibertat d'expressió i el dret a la informació resten subjectes a uns límits. En efecte, el *Código Deontológico de la Federación de Periodistas de España* estableix, pel que fa les eventuais intromissions legítimes, que *"solo la defensa del interés público justifica las intromisiones o indagaciones sobre la vida privada de una persona sin su previo consentimiento"*.

En definitiva, aquest Consell considera que les imatges de dues persones perfectament identificables injectant-se heroïna emeses pel prestador de serveis de televisió Antena 3, el dia 27 de febrer de 2011 a les 15 hores 25 minuts, poden vulnerar la normativa aplicable i, en conseqüència, serien susceptibles de constituir una infracció administrativa tipificada a la LGCA. En efecte, sens perjudici del dret atorgat per l'ordenament jurídic, a les persones interessades, d'instar les accions judicials oportunes per tal de tutelar l'eventual intromissió il·legítima en el seu dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge, l'apartat 1 de l'article 57 de la LGCA tipifica com a infracció molt greu

"l'emissió de continguts que de manera manifesta fomentin l'odi, el menyspreu o la discriminació per motius de naixement, raça, sexe, religió, nacionalitat, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social".

D'acord amb la lletra n) de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (en un sentit molt similar, aquesta mateixa previsió es troba a la lletra h) de l'article 115 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya) una de les funcions d'aquest Consell consisteix a: "Instar les altres autoritats reguladores o les administracions públiques amb competències en mitjans de comunicació audiovisual, les emissions dels quals es difonguin a Catalunya i no restin subjectes a l'autoritat del Consell, a promoure l'adopció de les mesures adequades davant les conductes contràries a la legislació relativa a la programació i la publicitat audiovisuals".

En conseqüència, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta els següents:

ACORDS

1. Instar la Subdirecció General de Medios Audiovisuales del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, per tal que, en el seu cas, adopti les actuacions que consideri oportunes davant d'una possible vulneració dels drets fonamentals de les persones.
2. Notificar aquest Acord a la Subdirecció General de Medios Audiovisuales als efectes oportuns.

Barcelona, 6 d'abril de 2011

Ramon Font Bové
President

Santiago Ramentol Massana
Conseller secretari